

Ärende 4: Svar på remiss av motion från Siv Sahlström m fl om att återuppta arbetet med områdena av riksintresse för kulturmiljön i Djursholm och i samarbete med de boende se till att områdena skyddas mot ingrepp som kan förstöra den värdefulla miljön.

Byggnadsnämndens sammanträde 2021-09-29.

 DANDERYDS KOMMUN Byggnadsnämnden	
Inkom	
2021 -10- 04	
Dnr BN 2021/0022	
Tillhör beslut	Sign

Reservation

Danderydscentern drev under perioden 2011-2013 ett omfattande arbete i Byggnadsnämnden för att skapa skydd mot förvanskning av riksintresseområdena i Djursholm. Beslut om tillstyrkan fattades i Byggnadsnämnden den 5 november 2013, då arbetet med att inventera, bedöma och beskriva ett skydd för de mest skyddsvärda byggnaderna var klart.

Den 16 februari 2015 beslöt den nya majoriteten i KS att avbryta arbetet med att skydda våra mest värdefulla kulturmiljöer, stick i stäv med det som lagen ålägger kommunerna- att se till att de riksintresseområden som ligger inom kommunen skyddas mot förvanskning, vid behov genom att ändra detaljplanerna.

Sedan dess har ett stort antal förfrågningar om rivning av gamla hus i Djursholm inkommit till Stadsbyggnadskontoret. Många danderydsbor känner en oro över närmiljöns utarmning, och en sorg över att stora kulturvärden går förlorade steg för steg.

Det finns bara två sätt att försäkra sig om att skyddsvärda hus i Djursholm inte rivs, och det är genom att göra ett detaljplanetillägg med rivningsförbud, alternativt att helt skriva om detaljplanerna. Vi i Danderydscentern förespråkade och drev igenom det förstnämnda alternativet, och det möttes med stor entusiasm från de berörda fastighetsägarna i dessa områden. Endast två fastighetsägare var negativa, av totalt 231 fastigheter. Detta visar tydligt, att i dialog med fastighetsägarna kan en nästintill hundra procentig uppslutning kring

es R

skyddet uppnås, och överklaganden undvikas.

I tjänsteutlåtandet som svarar på ovanstående motion förekommer flera ovidkommande invändningar mot att återuppta arbetet. Man anger bl.a. följande anledning: kommunen kan få betala skadeståndsbelopp till fastighetsägare som får skyddsbestämmelser på sin fastighet, för enligt PBL 14 kap 10 § har fastighetsägaren rätt till detta om den nya bestämmelsen innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras.

Helt uppenbart är, att det föreslagna detaljplanetillägget inte skulle innebära någon som helst inskränkning i fastighetsägarens pågående markanvändning. Alltså är denna invändning helt irrelevant.

Vidare står i tjänsteutlåtandet: "Sammanfattningsvis är stadsbyggnadskontorets bedömning att detaljplaner med skyddsbestämmelser för att skydda bebyggelsen inte bör tas fram då exempelvis kommunen redan idag har möjlighet att neka ansökningar om förändringar i kulturmiljön med hänsyn till riksintresset". OM detta vore sant, att "kommunen" (läs: Byggnadsnämnden) redan KAN stoppa rivning av skyddsvärda hus, borde vi ju redan i nuläget- utan detaljplanetillägg!- kunna utsättas för skadeståndskrav av rivningsbenägna fastighetsägare. Vilket inte är fallet. Byggnadsnämnden har visserligen bara avslagit en enda rivningsförfrågan inom riksintresseområde hittills, men ändå: inget skadeståndskrav har inkommit.

Vidare står i tjänsteutlåtandet, att ett kulturmiljöprogram som innebär en uppdatering av kommunens kulturmiljöhandbok, har påbörjats. Man hävdar att detta ska kunna resultera i ett bra underlag för kommande bygglovsprövningar avseende att kunna värna om kommunens värdefulla miljöer. Återigen duckar man för frågeställningen:

/Kulturmiljöhandboken, uppdaterad eller inte, ger inget rivningsskydd!
Det är som om man i tjänsteutlåtandet medvetet negligerar just denna fråga- att rivningsförfrågningar i riksintresseområdena numera är vanligt förekommande, och att Byggnadsnämnden, tjänstemännen och inte minst medborgarna behöver ha klara besked i vad som gäller- genom tydliga detaljplanebestämmelser. Allt annat är rättsosäkert, då fastighetsägare (och grannar) idag inte vet vem som egentligen avgör dessa rivningsfrågor. Är det en tjänstemans utlåtande från

Stadsbyggnadskontoret, är det den nuvarande politiska majoriteten i Byggnadsnämnden, eller blir det någon slumpmässigt utvald tjänsteman på Länsstyrelsen som fäller det slutgiltiga avgörandet? Frågorna verkar behandlas ytterst godtyckligt på alla dessa nivåer, beroende på personer och olika omständigheter. Detta är oacceptabelt, eftersom Byggnadsnämnden är en myndighetsnämnd och ytterst ansvarig för ett långsiktigt värnande av de kulturmiljöer som inte kan skapas i modern tid. De ska värnas, så att även kommande generationer kan få ta del av vår historia.

Att Riksantikvarieämbetet har påbörjat en översyn av riksintresseområdena i Djursholm och Stocksund anser vi i Danderydscentern vara en tydlig markering för att kommunen ska göra sitt, gällande ansvaret för kulturmiljöernas skydd. Riksantikvarieämbetet kan inte besluta om nya detaljplaner, men ge kommunen och dess invånare välbehövlig information om kommunens ansvar att skapa skyddet, och relevant underlag. Vårt förslag om skydd för 231 fastigheter i riksintresseområdena i Djursholm var en början på ett arbete, som vi ansåg skulle fortsätta i ytterligare områden inom kommunen, bl.a. Stocksund och Enebyberg.

Slutligen står i tjänsteutlåtandet, som motivering till att detaljplanarbetet för att skydda riksintresseområdena i Djursholm inte ska återupptas, att beslut har fattats i KS under 2021 att genom planuppdrag motverka ovarsam förtätning i kommunen. Hur kan detta vara relevant?! Det planuppdrag som åsyftas gäller områden i västra Danderyd, långt ifrån Djursholm. Det är ett lovvärt planuppdrag, som vi stödjer, men det har inte något som helst med ovanstående motion att göra. Det borde en anställd på Stadsbyggnadskontoret känna till.

Danderydscentern yrkade på Byggnadsnämndens sammanträde bifall till motionen, men fick inte gensvar i vår strävan att tillsammans med fastighetsägarna skapa skydd för Danderyds mest värdefulla kulturmiljöer. Vi reserverar oss därför mot majoritetens beslut.

Kristin Eriksson (c), andra vice ordförande.